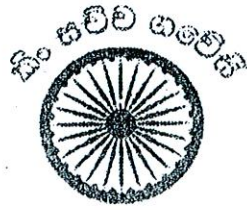

නමෝ බුද්ධාය

දාන නව වෙති වෙළුම
ආරම්භය: 2001-07-05

මාසික ධර්ම සංග්‍රහය අංක: 192

ශ්‍රී. බු. ව. 2560

2016-07-19

ඇසල කළාපය

යසස් වැට්ටෙන කුසල් දහමි

කැප්පෙට්පොල සුභදාරාමය හා පිළියන්දල සුවාරපොළ බුද්ධාලෝක විහාරාධිපති ශ්‍රී සද්ධර්ම භාරතීශ්වරාචාර්ය ශාස්ත්‍රවේදී

අති පුප්‍ය අඹේවෙල පඤ්ඤාසාර අනු නාතිමිපාභාන විසිති

නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස ///

"උට්ඨානවතො සතිමතො - සුවිකම්මස්ස නිසම්මකාරිනො
සඤ්ඤාතස්ස ච ධම්ම පිචිනො - අප්පමත්තස්ස යසොති වඩ්ඪිති"

කාරුණික පින්වත්ති,

ශාන්තිනායක සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් සකල ලෝක වාසීන් කෙරෙහි පතල මහා කරුණාවෙන් යුක්තව දේශනා කොට වදාළ ගාථා ධර්මයක් මා මාතෘකා වශයෙන් තෝරා ගත්තේ. මෙම ධර්ම ගාථාව සුත්‍ර පිටකයේ බුද්දක නිකායට අයත් ධම්මපද පාලියේ අප්පමාද වර්ගයේ දෙවැනි ගාථාවයි.

බ්‍යෝද්ධියාගේ මූලික පරමාර්ථය වන නිවන් පසක් කිරීමට නම් නිතර නිතර බණ අහන්න ඕනෑ. බ්‍යෝද්ධි ප්‍රතිපත්තිවල යෙදෙන්නට ඕනෑ. විශේෂයෙන්ම මේ බිහර පොහොය අපේ මාතෘකාවට ඉතා වැදගත් දිනයක්. එයට හේතුව බිහර මාසයේ තමයි මහා ප්‍රජාපති ගෝතමි අතුළු පිරිසක් ඉදිරිපත් වෙලා මෙහෙණි සස්න ලබා ගත්තේ. ඒ ලබාගත් වරප්‍රසාදය නිසා කාන්තා ලෝකයේ ස්වර්ණමය යුගයක් උදාවීමට හේතුවුණා. ඒ නිසා ස්ත්‍රී පුරුෂ හැම දෙනාම මෙම ධර්මය ධාරනය කර ගන්නට ඕනෑ. ධර්මයේ අඩංගු කරුණු තම තම පිවිත වලට අඩංගු කරගන්නට පුරුදු වන්නට ඕනෑ. අනුකූලයෙන් තමන්ගේ දුබලකම් මඟහරවා ගැනීමටත්, හැකි පමණින් ගුණධර්ම තමන්ගේ චරිතයට එකතු කර ගැනීමටත් උත්සාහ කර ගන්නට ඕනෑ.

ඉහත සඳහන් ගාථාව අප බුදුරජාණන් වහන්සේ රජගෙන නුවර කුම්භකෝෂක සිටුවුමා නිසයි දේශනා කොට වදාළේ. එතුමාගේ පිවිතය ඉතා

වටිනා පුදුම විදිහේ එකක්. මුලදී එතුමා සැපවත් පිවිතයක් ගත කළා. මැද දී දුකයේ පිටත් වෙලා අන්තිමේ දී සිටු තනතුරට පත් වෙලා සුඛිත මුද්‍රිත පිවිතයක් ගත කළා. ඒ තත්වය උදාකර ගැනීමට හැකි වූ හැටි විස්තර කිරීමට ඔදුරදුන් මේ ගාථාව දේශනා කොට වදාළා.

ඉහත සඳහන් ගාථාවේ ධර්ම කරුණු හතක් ඇතුළත් වෙනවා. ඒවා මෙලොවටත් පරලොවටත් වතයේ ප්‍රයෝජනවත් වෙනවා. මේතේ ආගමි හේදයක් හැහැර. මොහ අපමි පිළිගෙන සිටියත් උසස් මිනිසෙකු විමට මෙම දහමි කරුණු නහ ප්‍රයෝජනවත් වෙනවා.

උච්චාසනිකා : නොපසුබස්නා විරියය ඇත්තාගේ, සනිච්චො : සකපත් විසිස ඇත්තාගේ, දුච්චමිමස්ස : නිවැරදි කර්මාන්තය ඇත්තාගේ, විසමිමයාටිකා : තව්නොවත් කටයුතු සරණතාගේ, සකද්දසස්ස : නික්මුණු තැනැත්තාගේ, පිටිමි පිටිනා දුප්පෙව් පිමිත්චන්තාගේ, අප්පමිස්සස්ස : මුළු වැඩවිනිසාගේ, ගග්ගාච්චිච්චි, සකස වැග්ගි සනු එමි ගාථාවේ තේරුමයි.

බෞද්ධයා පින්දහමි කරන කොට, සුතුකමි ඉටු කරන විට සමාජ සේවයේ යෙදෙන කොට ලාභ සත්කාර කිරිනි ප්‍රශංසා බලාපොරොත්තු වන්නේ නැහැ. ඒවා බලාපොරොත්තුවෙන් කරනවා නම් ඒවා හදුන්වන්නේ ගුණධර්ම වශයෙන් නොවෙයි. ඒක හරියට පොලියට ණයට දෙනවා වාගේ වැඩක්. බෞද්ධයා හොඳ වැඩ කරන්නේ ගුණ අපේක්ෂාවෙන් නොවෙයි. නිරාමිෂ චේතනාවෙන්මයි. නමුත් හොඳ වැඩ කරන කාට යසස වැඩෙනවා, හොඳ නම පැතිරෙනවා. ස්තූති ප්‍රශංසා ලැබෙනවා. ඒතේ රැරැද්දක් නැහැ.

දැන් අපි මේ ගාථාවේ සඳ වෙන වෙනම අරන් බලමු. උච්චාසන විරියය - නොපසුබස්නා උත්සාහය කියන්නේ යම්කිසි අදහසක් සළල කර ගැනීමට ආරම්භ කළ විරියය දිගටම පවත්වාගෙන යාමයි. අතරමග නතර කිරීම නොවෙයි. සත්සපස්ස සූත්‍රයේ උච්චාසන සම්පදා කියලා තියෙන්නේ මේ නොපසුබස්නා විරියයි. මලොව පිටත්වන කෙනෙක් පිටනෝපාය වශයෙන් ගොවිතැන්, වෙළෙඳුම, පශු චලනය, රාජ්‍ය සේවය, වැනි දෙයක් තෝරා ගෙන කරනවා නම් ඒවායේ කම්මැලි රහිව යෙදීමයි. ගොවිතැන් කරන තැනැත්තා අස්වැන්න කපා පාගා ගෙට ගන්නා රුම පටන්ගත් විරියය පවත්වා ගෙන යන්නට ඕනෑ. ඒ වගේම ඒ විරියය ක්‍රමවත් න්නට ඕනෑ. මෙහි අවස්ථා තුනක් තියෙනවා. ආරම්භක ධාතු, නික්කම ධාතු, රමක්කම ධාතු කියලා.

ආරම්භක ධාතු කියන්නේ යමක් සඳහා මුලින්ම ආරම්භ කළ විරියයි. බොහෝ විට දුටු වෙන දෙයක් අප යමක් සඳහා උත්සාහ කරනවා. අප හිතන තරම් ඉක්මනට විළල නොලැබෙන විට අපට කම්මැලිකමක් දැනෙනවා. අන්න ඒ කම්මැලිකමින්

නික්මීම තමයි නික්මම ධාතු කියන්නේ.

පරමක්කම ධාතු කියන්නේ අවසාන ප්‍රතිඵලය දක්වාම විරියය පවත්වා ගෙන යාමයි. ඉගෙන ගන්න ප්‍රමයෙකු වුවත් යම් විභාගයක් සඳහා සුදානම් වන අතරතුරේ දී කම්මලේ වන්න හොඳ නෑ. සදාචාරවත්තයා කිසි දෙයක් අමාරුයි කියලා පසුබට වෙන්නේ නෑ. බලාපොරොත්තුව මුදුන් පමුණුවා ගැනීමට විරියය කරනවා. හැම දියුණුවක්ම සැලසෙන්නේ උත්සාහය නිසයි. කොළඹ හිඳුර්ගනය බෝධිසත්ව වර්තය. බුද්ධි වර්තය අපේ සමාජ වටපිටාව ගැන වූකන් ටිකක් විමසලා බලන්න. ඔය විවිධ අංශ වලින් ඉහළ මට්ටමට ඇවිල්ලා ඉන්න අය ගැන සිතන්න. ඒ අයත්තේ ඔය තැනට ඇවිල්ලා ඉන්නේ ඉතා අමාරුවෙන්. උත්සාහයෙන්. ඒ නිසා අපට අයිති කාර්යය භාරගත් වගකීම රාජකාරිය යේවය හරියටම කරන්න පුරුදු වෙන්න ඕනෑ. ඇමරිකාව වැනි දියුණු රටවල වෙසෙන අපේ ශ්‍රාමික උදව්‍ය පවා බොහෝ උත්සාහවන්තව වැඩ කරනවා. ඒ නිසාම ඒ උදව්‍ය පමණක් නොවෙයි ඒ රටවල් ද දියුණුයි. සොහොයත්. ඒ රටේ වැඩකරන සමහරු වූකලට රැකියා දෙකක් තුනක් පවා කරනවා. කම්මලේ නෑ. නිකන් ඉන්නෙහැ. හරිම උත්සාහ වන්නයි. අපේ රටේත් සමහරු යම් යම් අරමුණු මුදුන් පමුණුවා ගැනීමට ශ්‍රමය උපරිම මට්ටමින් යොදවනවා. එහෙම වූනත් ප්‍රතිඵලය අඩුයි. හේතුව ක්‍රමානුකූලව නොවීමයි. පසුපසුගාතං විරියං වදන්ති, ප්‍රඥාව සමග විරියය යොදන්න ඕනෑ.

එවිටයි අර්ථවත් වෙන්නේ. ඒ වගේම අප කවුරුත් අපේ ශ්‍රමය වෙත වෙනම කැප කිරීමට අපි බැඳී සිටිනවා.

පින්වතුනි සමාජයේ එක් මිනිසෙකු පිටත් කරවීමට පුද්ගලයන් රාශියකගේ ශ්‍රමය අවශ්‍යයි. ඒක ටිකක් ඉවසීමෙන් විමසා බලන්න. දැන් බලන්න අපට අවශ්‍ය ආහාරපාන ඇදුම් පැලඳුම් නිවාස, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍යය ආදිය සැපයීමට රජය විශාල මුදලක් වැය කරනවා. මිනිසුන් බොහෝ දෙනෙකුගේ ශ්‍රමය වැය වෙනවා. එහෙම හම් පින්වතුනි අපෙහුන් වෙත වෙනම සමාජයට යුතුකම් කොටසක් ඉටු වෙන්නහට ඕනෑතේ. ඉතින් අප වැඩ කරන ආයතනයට ගොසින් නිකම් ඉන්නවා හම් වැරදිතේ. කිසිම වැඩක් පලක් නොකර කඩපිල් වල බෝක්කු උඩ රංවූ ගැසි නිශ්චල දේ කවා කරමින් කාලය කා දැමීම මොනතරම් අපරාධයක් ද? උත්සාහය දියුණු කරගන්නට ඔහෑ. නිකම් බලාගෙන සිටියට සිත සිතා සිටියට කටයුතු සාර්ථක වන්නේ නැතැ. බුදු රජාණන් වහන්සේ වදාළ දේශනා නිතර නිතර සිහිපත් කරන්නට ඕනෑ.

අපි මිළඟට ගාවාවේ දෙවැනි පදය ගැන බලමු, , සතිමනෝ , - සිහිය ඇති බව කියන ඛණ පදය ගැන බලමු.

දියුණු ව බලාපොරොත්තුව වන හැම කෙනෙකුටම අවශ්‍ය ගුණාංගයක් මේ සිහිය. සතීව බිවාහං හික්ඛවේ සබ්බත්ථකං වදාමි, මහණෙනි සිහිය සියලුම අර්ථ

සිද්ධිය සිදු කරන්නක් බව මම කියමි. මේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රකාශයක්. උන්වහන්සේ ඒ විදිහට වදාළේ මිනිස් ජීවිතය මෙලොව වශයෙනුත් පරලොව වශයෙනුත් දියුණුව කරා පමුණුවන්නේ සිහියයි. මේ සිහිය සතිපට්ඨාන භාවනාවේ දී පමණක් නොවෙයි. ජීවිතයේ සෑම මොහොතකටම අවශ්‍ය වන දෙයක්. සතිපට්ඨාන සූත්‍රයේ දී බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉතා පැහැදිලිව අපට ඉගැන්නුවා. ගමන් කරන විට ගමන් කරනවා කියන සිහියෙන් ගමන් කරන්නට ඕනෑ. නතර වෙනකොට, වාඩි වෙනකොට, නිදාගන්න කොට, නිදිවරණ කොට, ඉස්සරහා බලනකොට, පස්ස බලනකොට, වැසිකිලි කැසිකිලි කරණ කොට ආදී මේ හැම අවස්ථාවකම ඒ දේ ගැන සිහියෙන් ඒවා කරන්නට ඕනෑ බව. මේ අවවාදයට පිටුපෑම නිසා අද අපේ සමාජයේ කී දෙනෙක් අමාරුවේ වැටෙනවාද?

අපේ බුදුරජාණන් වහන්සේ ධර්ම දේශණා කළේ අදට අවුරුදු දෙදහස් පන්සිය ගණනකට පෙර ඉන්දියාවේ දී නමුත් බලන්න පින්වතුනි මේවා මේ කාලේ අපේ රටේ සමාජය දිනා බලාගෙන දේශනා කරපු දේවල් වගේ නේද කියලා. ඕනෑම ආගම කෙනෙකුට උනත් මේවා ගැලපෙනවානේ. මොන ආගම ඇදහුවත් මේවා පිලිපදින්නට පුළුවන. මේවා අපේ ජීවිත වලට සම්බන්ධ කර ගන්නවා නම් මොනතරම් හොඳද?

ඔබ සැමට සම්මා සම්බුදු සරණයි !